

VVD

- 1. De uitvoering van de motie Rust voor duurzame partners laat op zich wachten. De wethouder geeft aan dat dit jaar af te willen ronden. Kan de wethouder toezeggen dat dat voor de behandeling van de begroting te doen, zodat partners bij de subsidieaanvraag van 2026 en later de beloofde rust gaan krijgen?*

Antwoord:

De motie Rust gaat over alle begrotingssubsidies. Voor het welzijnsdomein geldt dat we bezig zijn met het bepalen welke partners (en bijhorende activiteiten) we definiëren als de basis van Welzijn en welke inzet we zien als een “plus” op deze basis. We verwachten dit overzicht in de zomer 2025 te hebben. Hiermee zou het mogelijk moeten zijn om voor 2026 de basisdienstverlening meerjarig toe te kennen. Hierbij bestaat de voorkeur om dit in eerste instantie voor 2 jaar te doen zodat we na deze 2 jaar een meerjarige subsidie kunnen toekennen, passend bij de uitgangspunten van het nieuwe coalitieakkoord. Randvoorwaardelijk hierbij is wel een aantal genoemde claims (bv jongerenwerk en sociale cohesie) structureel worden toegekend.

De genoemde “plus” op Welzijn willen we verder vormgeven in een subsidieregeling. Deze moet nog gemaakt worden en streven is deze per 1 januari 2027 operationeel te hebben. Binnen deze regeling is het mogelijk om tot maximaal 2 jaar subsidie te ontvangen.

- 2. De wethouder gaf aan dat ze ook vindt at we de ambitie zouden moeten verhogen als het gaat om mensen uit de bijstand helpen. Het gaat om ‘taaie kost’. Ze gaf ook aan dat de nieuwe instroom van mensen in Arnhem zorgt voor extra druk op de bijstand. Kan de wethouder aangeven hoe de portefeuillehouder W&I en ook de afdeling W&I worden meegenomen in het beleidskader ‘Arnhem gastvrije stad’.*

Antwoord:

In lijn met de landelijke trend zien we dat het aantal inwoners dat een bijstandsuitkering heeft weer iets toeneemt. Dit is voor een deel te verklaren door het toenemend aantal statushouders dat vanuit de Participatiewet een uitkering ontvangt en begeleid wordt naar werk.

De afdeling Werk & Inkomen is betrokken bij het beleidskader ‘Arnhem gastvrije stad’. Daarbij proberen we in Arnhem vanaf dag 1 al in te zetten op meedoen en participatie. En niet eerst de starten met taal en daarna werk, maar juist dit hand in hand te laten gaan. Een mooi voorbeeld hiervan is de inzet van Scalabor en AanZ die vanaf begin dit jaar in de opvanglocaties van het COA mensen begeleiden naar werk. Door het cluster Werk & Inkomen wordt gekeken op welke wijze de reguliere re-integratie instrumenten zoals loonkostensubsidie en jobcoaching ook actiever ingezet kunnen worden voor

statushouders. Daarbij wordt ook gekeken wat er nodig is om dit aanbod meer op maat te maken voor deze doelgroep.

3. *Op de vraag of we verschillende scenario's kunnen ontvangen als het gaat om het transformatieplan Sociaal Domein, antwoordde de wethouder dat ze de rijksmiddelen breed wil toekennen. Met de vraag bedoelden we echter of we ook een scenario kunnen verwachten waar geen extra middelen naar het sociaal domein gaan, en niet alleen scenario's waar meer geld nodig is. Dit omdat het er uit ziet dat er simpelweg niet meer geld is de komende jaren, zowel op rijksniveau als op lokaal niveau.*

Antwoord:

De rijksmiddelen voor het sociaal domein worden door het Rijk [enkele uitzonderingen daargelaten] niet geoormerkt toegekend aan de gemeente, maar maken onderdeel uit van de algemene uitkering. Dit is de reden dat de wethouder heeft aangegeven dat de verdeling van de rijksmiddelen [algemene uitkering] integraal plaatsvindt en aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Doel van de transformatie is niet om te besparen/bezuinigen op het budget voor het sociaal domein. Doel is gegeven het beperkt beschikbare aantal professionals en maatschappelijke ontwikkelingen als de dubbele vergrijzing de door uw raad vastgestelde doelen en ambities in het sociaal zo efficiënt en effectief mogelijk te realiseren. Hierbij kijken we per transformatieopgave naar de investering en wat hiervan zowel de maatschappelijke als financiële impact is. Hierbij betrekken wij ook de beleidsmatige wijzigingen vanuit het Rijk, zoals de hervormingsagenda jeugd en het Aanvullende zorg en welzijnsakkoord [AZWA]. Wij gaan met uw raad bij de begroting in gesprek over de aanpak van de transformatie en de opgaven waarmee wij beginnen. Op basis hiervan kunnen eventuele scenario's worden geformuleerd. Wij maken thans geen scenario's om voor te sorteren op mogelijke toekomstige bezuinigingen van het Rijk.

4. *De wethouder gaf aan dat de Gelrepas wordt geëvalueerd en dat we de evaluatie na de zomer ontvangen. Is het niet zo dat we de gelrepas evaluatie in 2023 hebben behandeld en kunnen we daarom de schaarste capaciteit van ons ambtelijk apparaat niet beter benutten?*

Antwoord:

De Gelrepas is inderdaad in 2023 geëvalueerd. Omdat de samenwerking met de externe uitvoerende partij eind 2026 afloopt en er een nieuwe aanbesteding opgestart moet worden vindt eind 2025 met de samenwerkende regiogemeenten bestuurlijk overleg plaats of en welke koerswijzigingen gewenst zijn.

1. Is het college het met ons eens dat deze transformatie vooral uit een samenhangende, structureel andere werkwijze zou moeten bestaan? Deelt het college onze opvatting dat, behoudens benodigde voorinvesteringen, de interventies die we doen uiteindelijk voldoende structureel voordeel moeten opleveren om de druk op personeel te verminderen en de kosten van de interventie zelf te dekken?

Antwoord:

De transformatie die het college voor ogen heeft bestaat inderdaad uit een samenhangend pakket aan maatregelen, die in de komende jaren binnen de door uw raad vastgestelde beleidskaders wordt uitgewerkt en geïmplementeerd. Dit is een langjarig traject, waarin plateaugewijs onderwerpen worden opgepakt en geïmplementeerd. Op deze wijze proberen we ook de belasting voor onze uitvoerende organisaties te beperken en daarmee onze dienstverlening aan de inwoners gedurende de transformatie op niveau te houden.

Onderdeel van de transformatie is inderdaad een structureel en samenhangende andere wijzen van werken over de begrotingsprogramma's heen. Dit omvat o.a. bestaanszekerheid, welzijn, jeugd, onderwijs, Wmo [o.a. begeleiding, huishoudelijke ondersteuning, maatschappelijke opvang, beschermd wonen, etc.], maar ook de samenwerking tussen sociaal en medisch domein.

Met deze transformatie beogen we huidige problemen aan te pakken, maar vooral ook klaar te zijn voor komende opgaven die voortkomen uit o.a. de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt, de dubbele vergrijzing en de opgaven uit de hervormingsagenda jeugd. Voorbeelden van transformatieopgaven zijn:

- De door u genoemde samenhangende aanpak om bijv. individuele ondersteuning en zorg te voorkomen door preventie [inclusief bestaanszekerheid/ aanpak schulden] of collectieve vormen van ondersteuning en zorg. Maar de transformatie omvat bijv. ook:
- Het realiseren van een overzichtelijk ondersteunings- en zorglandschap met een beperkt aantal aanbieders zodat inwoners betere ondersteuning krijgen, professionals in een netwerk rond inwoners in de wijken kunnen samenwerken en minder projectleiding/overhead nodig is om dit te organiseren;
- Het realiseren van een strategisch en langjarig partnerschap met uitvoeringsorganisaties, zodat transformatie en innovatie een onderdeel wordt van de reguliere werkwijze en bekostiging van onze strategische partners in de uitvoering en niet een veelheid van pilots en projecten blijft bestaan. Maar ook administratieve lasten voor professionals worden verminderd, zodat deze meer tijd hebben om inwoners te ondersteunen.

Doel van de transformatie is niet om te besparen/bezuinigen op het budget voor het sociaal domein. Doel is gegeven het beperkt beschikbare aantal professionals en maatschappelijke ontwikkeling als de dubbele vergrijzing de door uw raad vastgestelde doelen en ambities in het sociaal zo efficiënt en effectief mogelijk te realiseren. Hierbij kijken we per transformatieopgave naar de investering en wat hiervan zowel de maatschappelijke als financiële impact is.

2. In het verleden is door het college veel nadruk gelegd op het Integraal Accommodatie Beleid als oplossing voor een groot aantal maatschappelijke problemen. Onze schriftelijke vragen hierover worden vertraagd beantwoord, maar kan het college nu in ieder geval aangeven wanneer we dit kunnen verwachten, én hoe het college ervoor zorgt dat urgente knelpunten bij maatschappelijke organisaties (bijv. in cultuur en welzijn) hier geen last van hebben?

Antwoord:

We realiseren ons dat, wat de omstandigheden ook waren, we u geen recht hebben gedaan en dat willen we veranderen. In de beantwoording van de schriftelijke vragen geven we een uitgebreide reactie op uw vraag. U kan de beantwoording voor het reces verwachten.

De afgelopen maanden zijn gebruikt om orde op zaken te stellen. U ontvangt voor het reces een raadsbrief met de aangescherpte aanpak, de te zetten stappen en de planning.

Ondertussen beoordelen we natuurlijk ook actuele vragen en knelpunten uit diverse wijken. We doen dat gecoördineerd (op elkaar afgestemd) en in samenhang met het integraal accommodatiebeleid (over en weer van elkaar leren). Om te voorkomen dat we nu onomkeerbaar besluiten nemen, die achteraf gezien niet wenselijk zijn, investeren we daarom ook eerst in het vaststellen van een afwegingskader. Hier zitten trouwens twee kanten aan: kunnen sturen op de activiteiten die belangrijk zijn voor de wijk en of en hoe we de accommodatievraag invullen.

Verder spelen de TLO's een belangrijke rol in het zoeken naar oplossingen voor actuele knelpunten (huisvesting). In afstemming met Vastgoed, maar ook met andere eigenaren van gebouwen, wordt vaak naar een praktische oplossing gezocht. Soms wordt een bewonersinitiatief dan verwezen naar [Makelpunt](#), is er ruimte in het buurtcentrum of biedt een school ruimtes aan die leeg staan. Als dat niet lukt dan zorgen we ervoor dat die knelpunten worden opgeschaald naar het Integraal Accommodatiebeleid. Daar wordt dan de vraag integraal gewogen en gezocht naar een passende oplossing. Dat kan soms wel tijd vergen.

Het college heeft eerder in een raadsbrief mogelijkheden genoemd om studenten in armoede beter te ondersteunen.

3. *Is het college bereid om zich in ieder geval in te zetten voor een breed steunfonds voor Arnhemse 18+ studenten, breder dan het huidige steunfonds van Rijn IJssel?*

Het college is bereid om zich in te zetten voor een breed steunfonds en betreft daar ondermeer onderwijsinstellingen bij. Gezamenlijk kan verkend worden of en welke mogelijkheden voor ondersteuning aan studenten in armoede er zijn.

En is het college bereid om met Stichting Leergeld het gesprek aan te gaan om de mogelijkheden te verkennen voor verdere uitbreiding van hun ondersteuning naar alle studenten in armoede?

Het college voert structureel gesprekken met Stichting Leergeld om in brede zin de mogelijkheden te verkennen voor ondersteuning van inwoners in armoede.

En is het college bereid om met onderwijsinstellingen het gesprek aan te gaan met als doel om de Individuele Studietoelage optimaal in te zetten voor die studenten die het het hardste nodig hebben?

Ja, daartoe is het college bereid.

4. *De Huidige begrotingssystematiek zorgt voor verkokering van budgetten in de wijken, dat is lastig voor opstartende bewonersinitiatieven. Komt nu een nieuwe begrotingssystematiek rondom wijkbegrotingen, wat gaan deze bewonersinitiatieven daar concreet van merken?*

Antwoord:

De begrotingssystematiek wordt inderdaad aangepast in de meerjarenbegroting 2026: op stadsniveau worden gezamenlijke ER-doelen geformuleerd, waar nodig worden op het niveau van de wijk inspanningen aangegeven. Daarmee wordt een wijk specifieke invulling gegeven aan de bestaande begrotingsprogramma's. Dit is besproken met de raads werkgroep eind januari 2025. Dit levert een betere, integrale en begrijpelijker begroting op. Deze doelen en inspanningen worden geïntegreerd vanaf de komende begroting.

Voor bewonersinitiatieven betekent dit niet direct een directe verandering, de huidige regelingen zoals Burgerkracht (budget beschikbaar tot en met 2026) en Bewonersbudgetten volgens de Spelregels Arnhemse Wijkaanpak (al dan niet via de Teams Leefomgeving) blijven laagdrempelig toegankelijk voor inwoners en vallen onder het begrotingsprogramma S00. Wel zal de verbeterde afstemming en integraliteit ertoe moeten leiden dat er een duidelijkere rolverdeling en financiering voor initiatieven van inwoners, maar ook (wijk)organisaties ontstaat.

Vraag 5 over schuldhulpverlening:

5. *In de beantwoording van de technische vragen lezen we dat de vraag voor schuldhulpverlening toeneemt. Welke verklaring heeft het college voor de toename van deze vraag en welke problemen voorziet het college hierin? Daarnaast, hoe wordt op dit moment het effect gemeten van ons armoedebeleid en schulddienstverlening op het welzijn en toekomstperspectief van mensen?*

Antwoord:

Uit landelijke cijfers, gepubliceerd in mei 2025 door Divosa

(Meer schuldregelingen gestart in 2024, hulp komt sneller op gang | Divosa) blijkt een landelijke stijging van het aantal aanmeldingen. Deze stijging zagen we tot eind 2024 niet terug in onze Arnhemse aanmeldingen. Vanaf 2025 zien we wel een stijging. We vermoeden dat een mogelijke verklaring ligt in de start van de schuldhulpverlening in eigen beheer waarbij inwoners zichzelf rechtstreeks kunnen aanmelden, en er daarbij ook geen voorwaarden voor een gesprek zijn zoals bijvoorbeeld het invullen van formulieren. Het aantal aanmeldingen is groter dan vooraf was ingeschat. Dit zorgt voor een grote werkdruk bij het nieuwe team waardoor opschaling in capaciteit nodig was en heeft plaatsgevonden. Dit heeft ook financiële impact. Deze impact wordt voor 2025 meegenomen in TURAP 2 en voor 2026 doorgerekend en meegenomen in de voorbereiding van de begroting 2026.

We monitoren momenteel nog geen effecten van ons armoedebeleid en schuldhulpverlening op het welzijn en toekomstperspectief van mensen. We bekijken de mogelijkheden om deze effecten via klanttevredenheidsonderzoeken in beeld te krijgen.